

Annika Magnusson
Samord. alkohol drogpreventivt
08 560 39 287
annika.magnusson@ekero.se

Barnrättsbaserade beslut

Dnr KFN14/53-869

Bakgrund

FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) antogs 1989. Sverige är folkrättsskyldig att följa barnkonventionen sedan 1990. FN:S kommitté för barnets rättigheter har förtydligat att även om det är den svenska staten som har skrivit på barnkonventionen så är ansvaret för att respektera och säkerställa barnets rättigheter delegerat till regioner, län, landsting och kommuner.

Detta kommer till uttryck i den ”Nationella strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige”, som regeringen antog 2010.

Barnkonventionen består av 43 artiklar som berör olika aspekter av barns rättigheter och liv. Av dessa rättigheter reglerar artiklarna; 2, 3, 6, 12, 13-15, 17 och 31 särskilt Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden (se artiklarna i bilaga 1).

Barnkonventionen kräver att barnets bästa ska beaktas och analyseras i alla beslut som rör barn. Alla rättigheter i konventionen ska respekteras på alla nivåer i samhället. Barnkonventionens fyra grundläggande huvudprinciper kan sammanfattas på nedanstående vis och ska styra alla övriga artiklar.

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen ska diskrimineras (artikel 2).
- Barns bästa ska vägleda i beslut (artikel 3).
- Barn ska få utvecklas utifrån sina egna förutsättningar (artikel 6).
- Barn ska få möjlighet att uttrycka sin åsikter och få dem beaktade (artikel 12).

Utveckling av barnrättsarbete i Sverige

Under senare år har det skett en utveckling av barnrättsarbetet i Sverige. Flera av konventionens artiklar är införda i lagstiftning och förordningar. I övrigt har det skett en kunskapsutveckling och en utveckling av metodstöd kring barns rättigheter, vilka tillämpas i flera kommuner och landsting i Sverige. Barnkonsekvensanalys är ett exempel. På uppdrag av regeringen driver barnombudsmannen ett arbete med att stärka barns rättigheter i Sverige och sprida barnrättsstrategin i enlighet med den nationella strategin. Barnombudsmannens uppdrag är att sprida och kommunicera den i alla delar av det offentliga Sverige.

Under de närmaste tre åren kommer barnombudsmannen ta reda på hur barns rättigheter tas tillvara i vårt land. Ett femtiotal kommuner, landsting/regioner och myndigheter kommer att "pejlas". Syftet är att tydliggöra ansvaret och öka motivationen att stärka barnets rättigheter i alla delar av samhället.

Barnrättsarbete i Ekerö kommun

1998 beslutade KF att nämnder och styrelser skulle införliva FN:s barnkonvention som en del i nämnders och styrelserns måldokument (97/KS0259). 2001 redovisade Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden (99/SN0061) och Kultur- och fritidsnämnden hur de införlivat barnkonventionen i sina respektive målformuleringar.

Barnrättsanalyser

Inför barnkonventionens 25-års dag i november 2014 föreslår Nämndkontoret Kultur- och fritid att implementeringen av barnkonventionens intentioner i nämndens verksamhetsområden förstärks genom införandet av barnrättsanalyser inför varje beslut som rör barn i nämnden och verksamheterna. Barnrättsanalyserna säkerställer att beslutet fattas utifrån ett barnrättsperspektiv, vilket innebär att barnkonventionens fyra grundläggande principer ska vara vägledande.

I konkret handling innebär en barnrättsanalys att varje ärende som innefattar ett beslut som rör barn, får en bilaga där en redovisning finns över centrala frågeställningar som ska vägleda beslutet efter vad som är barns bästa. I de fall beslut tas trots att det inte är barns bästa ska en motivering finnas. Jönköping kommun har utvecklat en användbar modell för detta. Se bilaga 2.

Elisabet Lunde
Chef nämndkontor kultur och fritid

Annika Magnusson
Samord. alkohol drogprenventiv

